

Dilma Rousseff es compromet a honrar el llegat de Lula

"No podem descansar si hi ha gent que passa gana o famílies que dormen al carrer", afirma la primera presidenta del Brasil

ABEL GILBERT / Sao Paulo

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 1 de novembre del 2010

"Sí, la dona ho pot fer". Dilma Rousseff ha ratificat el seu "compromís fonamental" per eradicar la misèria i per crear oportunitats per a "tots els brasilers". Rousseff s'ha convertit en la successora de Luiz Inácio Lula da Silva a l'obtenir el 56% dels vots. El seu rival, José Serra, del Partit de la Socialdemocràcia del Brasil (PSDB) ha obtingut el 43,99% de les adhesions. L'esplanada dels ministeris a Brasília s'ha convertit en l'escenari d'una festa ajornada en la primera volta. El seu triomf, ha assegurat, és una demostració que la democràcia d'aquest país de 193 milions d'habitants s'aprofundeix. Rousseff ha jurat "honrar les dones brasileres" i promoure la "igualtat d'oportunitats". Visiblement emocionada, ha dit que ha rebut de la societat la "responsabilitat més gran de la meva vida".

Dilma, com l'anomenen els seus seguidors i els seus adversaris, s'ha compromès a defensar la llibertat de premsa, religió i culte, i els drets humans. "No podem descansar si hi ha gent que passa gana o famílies que dormen al carrer", ha dit, en el seu primer parlament al país. "S'ha de superar l'abisme que ens separa de les nacions desenvolupades", ha afegit. Ella ha fet una crida als seus adversaris a treballar junts per aquest objectiu. El Brasil, ha sostingut, viu una "era de prosperitat" aconseguida gràcies a "la genialitat del nostre president" Luiz Inácio Lula

da Silva. La seva hereva ha dit que vetllarà per la "transparència de l'administració pública", sense "protegir els amics".

La guanyadora dels comicis ha estat a punt de plorar quan ha arribat el moment de donar-li les gràcies a Lula. "Sabré honrar el seu llegat". Rousseff ha dit que està convençuda que un líder d'aquesta envergadura "no estarà mai lluny de nosaltres".

Serra ha esperat les paraules de Dilma per reconèixer la seva derrota: "Els electors han parlat. Hem rebut la veu del poble amb respecte i humilitat. Felicito la guanyadora i dóna les gràcies als 43 milions de brasilers i brasileres que han confiat en mi".

El factor Lula

Els dies previs a l'elecció, Lula també va plorar. "És que un dia em caurà la fitxa i veuré que ja no sóc president", va dir, amb una mica de melancolia anticipada. El seu 65è aniversari, dimecres passat, va estar carregat de l'emotivitat dels comiats anticipats. Quan li van preguntar si estava disfrutant del seu últim aniversari com a president, ell va respondre: "Amb tota sinceritat, preferiria que aquest dia no hagués arribat".

Els vuit anys de gestió li han donat a Lula una nova estatura mítica i una projecció internacional significativa, que el va portar a ser considerat per la revista Time l'home de l'any. ¿Com serà la vida després del poder? El setmanari Veja l'ha dibuixat en la seva última edició en banyador, amb un coco en una mà i la banda presidencial tatuada al cos, com si fos un dibuix indeleble. "Ell surt de la presidència. ¿La presidència sortirà d'ell?".

En l'interrogant coexisteixen certs prejudicis sobre l'autonomia de Rousseff, però, també, el que es creu inevitable: la influència de Lula serà molt forta i es notará en la formació de l'equip de ministres de la successora. La gestió de Dilma estarà inevitablement lligada a l'ombra del seu mentor. Per a alguns, això és garantia de continuïtat del "model" que ha convertit el Brasil en la vuitena economia del món. Per a altres, no obstant, representa una mena de "doble comandament" en el futur govern. Els mitjans de premsa auguren que crearà un institut de formació política per escampar les idees de la seva administració. No descarten que torni a lluitar per la presidència el 2014. Lula descarta, almenys per ara, aquesta possibilitat.

El futur equip

Com es podia esperar, els mitjans ja han començat a especular sobre els noms dels ministres que acompanyaran Rousseff. Un dels que torna segur a Brasília és Antonio Palocci, el primer ministre d'Hisenda de Lula, que va haver d'abandonar el seu càrrec enmig d'un escàndol de corrupció, el 2005. José Eduardo Dutra, el president del Partit dels Treballadors (PT), l'agrupació formada per Lula a principis dels anys vuitanta, és un altre dels noms que sonen com a futur ministre. Rousseff porta com a company de fórmula Michel Temer, un diputat del Partit del Moviment Democràtic Brasiler (PMDB). Es tracta d'una força centrista amb gran pes als estats i el congrés. La coalició s' amplia cap a la dreta (els evangelistes pentecostals) i l'esquerra (fraccions socialistes i comunistes). ¿Com lidiarà la futura presidenta amb el PMDB, un partit acostumat a les negociacions secretes i amb forta ambició de poder, i

que també té garantida una important quota ministerial? Aquesta és la pregunta que trobarà resposta molt aviat.

Desafiaments

¿Podrà Dilma innovar en els punts fluixos del Govern de Lula, com l'ampliació i la millora de la infraestructura (ports, aeroports, carreteres), la reducció de la violència urbana i de l'analfabetisme, i l'obertura dels arxius de la repressió durant la dictadura de les Forces Armades?", s'ha preguntat el capellà Frei Betto, antic confessor de Lula.

Rousseff no modificarà les línies generals de gestió ni les polítiques socials que van permetre a Lula combatre la fam en 11 milions de famílies. L'estratègia internacional, que ha dotat el Brasil d'un nou lideratge internacional, no trobarà variacions. Tampoc s'esperen canvis estructurals atrevits, com els que reclamen els moviments socials i el mateix PT (reforma agrària i tributària).

En aquests vuit anys, uns 32 milions de persones, l'equivalent a la meitat de França, han passat a formar part de la classe mitjana baixa, l'anomenat "sector C". El salari, mesurat en dòlars, ha crescut un 154%. S'ha triplicat el producte brut intern per cap (està a prop dels 10.000 dòlars). La inflació anual mitjana ha estat del 5,7%. L'era Lula ha significat la creació de 15 milions de llocs de treball genuïns. Les multinacionals han invertit només aquest any 30.000 milions de dòlars. El 2011 seran 41.000 milions.